

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ,
ФІНАНСІВ ТА ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS, ACCOUNTING,
FINANCE AND LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**22 грудня 2020 р.
December 22, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,
ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ ТА ПРАВА:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS,
ACCOUNTING, FINANCE AND LAW:
THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**22 грудня 2020 р.
December 22, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 22 грудня 2020 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 1. 67 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика» з:

Акадэмія кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь
Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету
Вінницький національний аграрний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Волинської обласної ради
Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»
Державний університет інфраструктури та технологій
Дніпровський національний університет імені О. Гончара
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
Донецький національний університет ім. В. Стуса
Запорізький національний університет
Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київський національний університет культури і мистецтв
Київський торговельно-економічний фаховий коледж Київського національного торговельно-економічного університету
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Львівський державний університет внутрішніх справ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Національна академія внутрішніх справ
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет водного господарства та природокористування
Одеський національний морський університет
Одеський торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Полтавський інститут економіки і права Університету «Україна»
Ужгородський національний університет
Університет банківської справи
Університет митної справи та фінансів
Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Херсонський державний університет

**Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ
Хмельницький національний університет
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Чорноморський національний університет імені Петра Могили**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; національної безпеки та оборони в умовах кризових явищ; економіки сільського господарства і АПК; екологічної економіки і сталого розвитку; енергоефективності економіки; розвитку продуктивних сил і регіональної економіки; інновацій та інвестиційної діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; менеджменту; правового забезпечення державного управління та місцевого самоврядування; історії та теорії держави та права, філософії права; конституційного права, муніципального права, міжнародного публічного права; цивільного права та процесу, сімейного права, житлового права, міжнародного приватного права; трудового права та права соціального забезпечення; адміністративного права та процесу, фінансового права, інформаційного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики; міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ SECTION 1. ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT	7
<i>Богданович О. А., Беззадіна С. О.</i> ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	7
СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 2. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	9
<i>Шаповал М. Г.</i> МЕХАНІЗМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СВІТОВОГО РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	9
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 3. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	11
<i>Долованюк А. А., Хаєцька О. П.</i> ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ	11
СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 4. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	14
<i>Іванишин О. В.</i> ДИНАМІКА ТА НАПРЯМКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТЕХНІЧНИХ ТА ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР	14
<i>Мрук Н. О.</i> ДІАГНОСТИКА БАНКРУТСТВА КОМПАНІЇ	17
<i>Свістунов О. С.</i> РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА	19
<i>Сисоєва І. М.</i> ПОТЕНЦІЙНІ ЗАГРОЗИ ТА ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	21
<i>Ширяєва Л. В., Пенкова А. К.</i> ЕКОНОМІЧНА РОЗВІДКА ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	23

СЕКЦІЯ 3

SECTION 3

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ
ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE
NATIONAL ECONOMY

УДК 336.201.7:614.46

Долованюк А. А.

студентка 4 курсу

факультету економіки та підприємництва,

Вінницький національний аграрний університет,

Хасцька О. П.

к.е.н., доцент кафедри економіки,

Вінницький національний аграрний університет

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

В сучасних економічних умовах ефективне функціонування держави забезпечується шляхом стабільного розвитку соціальної сфери, яка впливає на процеси відтворювання робочої сили, зростання продуктивності праці, підвищення освітнього і кваліфікаційного рівня трудових ресурсів, рівень НТР продуктивних сил, культурне та духовне життя суспільства [1].

Останніми роками в Україні відбулися значні зміни, які досить суттєво вплинули на фінансовий стан домогосподарств. Економічна та політична нестабільність призвели до зниження реальних доходів переважної більшості українських домогосподарств. Рівень добробуту населення України залишається низьким, а ключові соціальні стандарти не відповідають сучасним вимогам. Це створює суттєву соціальну напругу у суспільстві та негативним чином впливає як на стан самого домогосподарства, так і держави в цілому [2].

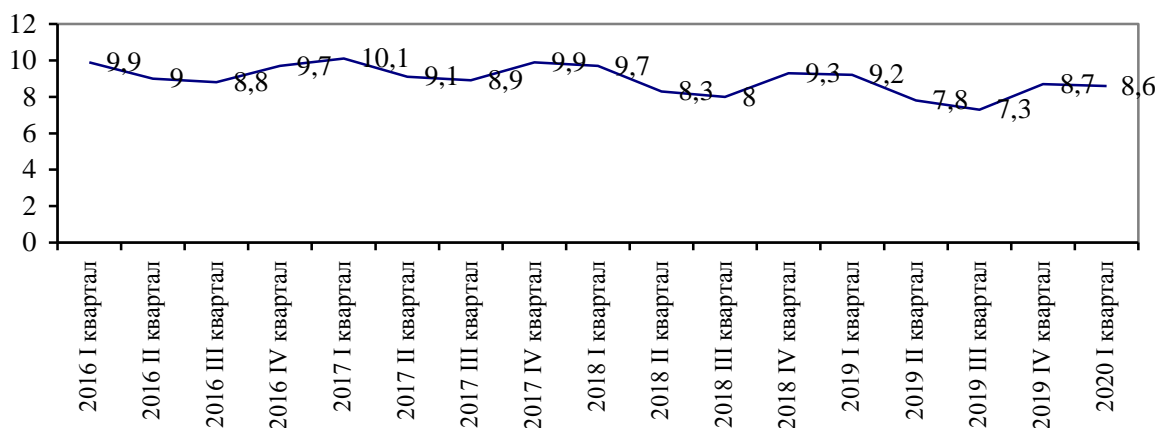
Відзначимо, що сучасною тенденцією домогосподарств є погіршення їх фінансового стану через епідемію коронавірусу та введення карантину.

Запровадження карантинних обмежень одразу позначилося саме на заробітній платі. Третина українців повністю втратила дохід або роботу, а в більш як третини зменшився регулярний дохід родини. За даними Державної служби зайнятості, на кінець травня кількість зареєстрованих безробітних зросла майже в 1,5 рази порівняно з березнем [3].

За результатами обстеження робочої сили в I кварталі 2020 р. кількість зайнятого населення у віці 15 років і старше становила 16,6 млн. осіб, а у віці 15–70 років – 16,5 млн. осіб. Кількість безробітного населення віком 15 років і старше та у віці 15–70 років склала по 1,5 млн. осіб (рис. 1).

За даними рис. 1. найвищий рівень безробіття населення України був у 2016 р. – 9,9 та 2017 р. – 10,1.

Рівень зайнятості населення віком 15 років і старше становив 51,7%, а серед населення віком 15 – 70 років – 58,2%. Рівень безробіття серед робочої сили віком 15 років і старше становив 8,5%, а серед осіб у віці 15–70 років – 8,6% [4].

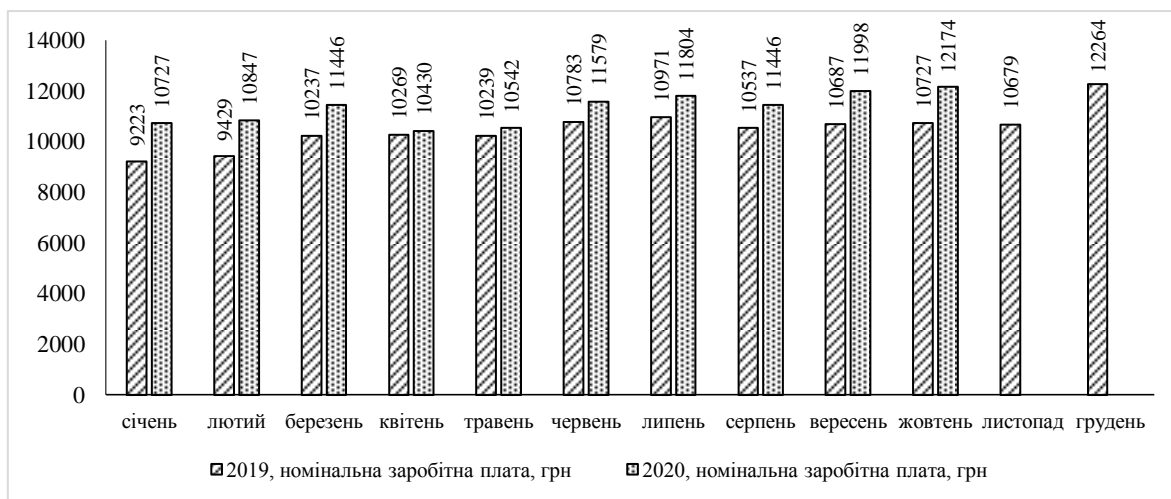
**Рис. 1. Рівень безробітного населення в Україні
(у % до робочої сили відповідного віку)**

Джерело: [4]

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій у грудні 2019 р. становила 12264 грн, що у 2,9 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (4173 грн).

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій у жовтні 2020р. становила 12174 грн, що у 2,4 раза вище рівня мінімальної заробітної плати (5000 грн) (рис. 2).

Порівняно із вереснем розмір середньої номінальної заробітної плати збільшився на 1,5%, а за останні 12 місяців (відносно жовтня 2019р.) – на 13,5%.

Рис. 2. Динаміка середньої заробітної плати у 2019 – 2020 роках

Джерело: [3]

Індекс реальної заробітної плати у жовтні 2020 р. порівняно із вереснем 2020 р. становив 100,5%, а відносно жовтня 2019 р. – 110,6%.

Масштаб соціальної загрози оцінити досить легко: понад 47% у структурі доходів населення становить заробітна плата, прибуток від підприємницької діяльності – 22% і 2,6% – доходи від власності.

Всі ці ресурси зараз перебувають в зоні ризику: заробітна плата не виплачується на сотнях тисяч підприємств, мікробізнес майже повністю зупинено карантинном, орендна плата під загрозою прострочення. Єдині кошти населення, на які воно може розраховувати, – це соціальні бюджетні трансферти, але це всього лише 28%.

За даними Держстату, в третьому кварталі 2019-го приріст заощаджень населення знизився з 3,2% (у 2018-му) до 0,4%, тобто менше одного відсотка українці спрямовували на створення особистої «подушки безпеки». За різними експертними оцінками, понад 70% економічно активних громадян живуть від зарплати до зарплати і мають особисті накопичення в межах покриття місячних витрат.

Понад 88% – це купівля товарів і послуг, тобто витрати дуже важко оптимізовані в бік скорочення. І лише 10,1% – це податки і обов'язкові трансферти. Що вкотре доводить, що зниження податків та/або відстрочення у їх сплаті – це важливий інструмент мінімізації кризи, особливо на стадії виходу з неї, але аж ніяк не єдиний механізм на етапі максимальної кризової токсичності [5].

З урахуванням існуючих реалій та наслідків пандемії, які певною мірою все одно відчуватимуться і у середньостроковій перспективі, в прогнозі враховано, що у середньостроковому періоді соціальна політика держави максимально спрямовуватиметься на розвиток людського капіталу, забезпечення ефективної державної соціальної підтримки населення, створення передумов для ефективного функціонування накопичувальної пенсійної системи. В той же час, особлива увага приділятиметься адресності соціальної підтримки незахищених верств населення, а також адресності надання житлових субсидій населенню.

Основним пріоритетом для держави у 2021 – 2023 роках буде максимальне відновлення допандемічного рівня зайнятості, а також здійснення необхідних заходів для створення гідних робочих місць, здатних втримати трудових мігрантів в Україні. Відтак залишатимуться актуальними реформи, спрямовані на стимулювання збереження існуючих та створення нових робочих місць, забезпечення гідної оплати праці, а також підвищення якості освіти, медицини та культурного розвитку людини.

Список літератури

1. Хаєцька О.П. Бюджетне фінансування соціального забезпечення в Україні. 2019. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/23767.pdf>
2. Швайко М.Л. Сучасні тенденції фінансів домогосподарств України. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Економічна», випуск 98, 2020. URL: <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2020-98-05>.
3. Вплив COVID-19 та карантинних обмежень на економіку України. URL: <https://www.kas.de/uk/web/ukraine/einzeltitel/-/content/vpliv-covid-19-ta-karantinnih-obmezen-na-ekonomiku-ukraini>.
4. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
5. Безробіття і багатомільярдні збитки: Що робити Україні з наслідками коронавірусу. URL: <https://ua.112.ua/mnenie/bezrobittia-i-bahatomiliardni-zbitky-shcho-robyty-ukraini-z-naslidkamy-koronavirusu-530275.html>.